

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кенес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
А.М. Ғазалиев

«___» _____ 2015 ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛГАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

Mat (I) 1210 - «Математика I» пәні

FM 3 Физика – математикалық модулі

5B071800 – «Электр энергетикасы» мамандығы

Энергетика және телекоммуникациялар факультеті

Жоғары математика кафедрасы

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus) әзірленді:

т.ғ.к., профессор Әділбек Нұрсағат

ф.-м.ғ.к., доцент Мустафина Ляззат Мухамеджановна

т.ғ.к., аға оқытушы Журов Виталий Владимирович

аға оқытушы Тулеутаева Жанар Мухатаевна

«Жоғары математика» кафедрасының отырысында талқыланған

№ ____ хаттама «____» 2015ж.

Кафедра менгерушісі _____ С.Қ. Тутанов «____» 2015 ж.
(қолы)

Жол-көлік факультетінің әдістемелік кеңесі мақұлдаған

№ ____ хаттама «____» 2015ж.

Төрағасы _____ «____» 2015ж.
(қолы)

кафедрасымен келісілген

(кафедра атауы)

Кафедра менг. _____ «____» 2015ж.
(қолы)

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыстық ақпарат

Әділбек Нұрсағат техника ғылымдарының кандидаты, профессор

Мустафина Ляззат Мухамеджановна физика-математика ғылымдарының кандидаты, доцент

Журов Виталий Владимирович техника ғылымдарының кандидаты, аға оқытушы

Тулеутаева Жанар Мухатаевна аға оқытушы

жоғары математика кафедрасы ҚарМТУ-дың бірінші корпусында, 311-аудиторияда орналасқан, байланыс телефоны 565932 (2008).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер ECST саны	Кредиттер саны	Сабактардың түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағаттар саны	бақылау түрі
			байланыс сағаттарының саны			СӨДЖ сағаттарының саны	сағаттардың барлығы			
дәрістер	практикалық сабактар	зертханалық сабактар								
1	5	3	15	15	15	45	90	45	135	емтихан

Пәннің сипаттамасы

Математика I пәні жалпы білімдік пән болып табылады. Бұл курс математика ғылымының жалпы теориялық аспектілерінен құралады: «Сызықтық алгебра және аналитикалық геометрия элементтері және комплекс сандар», «Бір айнымалы функцияның дифференциалдық қисабы», «Бір айнымалы функцияның интегралдық қисабы» бөлімдерінің анықтамаларынан, формулаларынан, теоремаларынан және инженерлік есептерді шешу болып табылады. Бұл пән базалық пәндердің циклына кіреді.

Пәннің мақсаты

Берілген пәнді зерделеудің мақсаты – бағдарлама бойынша жүйелі білім беру және оны практикада қолдануға үйрету студенттердің өзіндік жұмысқа белсенділігін арттыру болып табылады.

Пәннің міндеттері

Мамандықтың Мемлекеттік стандартқа сәйкес бұл пәнді оқыту нәтижесінде студенттер:

менгеру керек:

- классикалық және қазіргі математиканың негізгі ұғымдарын, зандарын, теорияларын, сонымен қатар нақты есептердің шешу әдістерін;

- игерілген математикалық әдістерді іскерлікпен қолдануға;

- математикалық интуицияны дамытуға;

білу керек:

-негізгі ұғымдарын, анықтамаларын, формулаларын, теоремаларын және теоретикалық, практикалық есептерді шешу әдістерін;

-математикалық модельдерді құру;

- қолайлы математикалық әдістерді және есептің шешімінің алгоритмін тандау;

үйрену керек:

- есептер шығару кезінде математиканың жаңа әдістерін қолдана білу;

- жоғары математика курсының негізгі анықтамаларын, ережелерін, есептерін шеше, басқа ғылым зерттеулерінде қолдана білуі керек;
- өзіндік зерттеу жұмыстарын, есептеу-графиктік жұмыстарын істей алуы керек;
- жоғары математика курсының негізгі бөлімдерінің практикалық дағдыларын иеленуі керек.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді зерделеу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсету арқылы) менгеру қажет:

Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы	
1 Математика пәнінің мектептік бағдарламасы	Математиканың барлық бөлімдерін қамтиды
2.Физика пәнінің мектептік бағдарламасы	Механика бөлімін қамтиды

Тұрақты деректемелер

Математика I пәнін зерделеу кезінде алынған білімдер математика II, физика, электр техникасының теориялық негіздері I, электр техникасының теориялық негіздері II пәндерін менгеру кезінде пайдаланылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің, (тақырыптың) атауы	Сабактардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ.				
	дәріс-тер	практикалық	зертханалық	ОСӨЖ	СӨЖ
1.Сызықтық алгебра және аналитикалық геометрия элементтері және комплекс сандар	6	6	6	18	18
2.Бір айнымалы функцияның дифференциалдық қисабы	4	4	4	12	12
3.Бір айнымалы функцияның интегралдық қисабы	5	5	5	15	15
Барлығы	15	15	15	45	45

Практикалық сабактардың тізімі

Сызықтық алгебра және аналитикалық геометрия элементтері және комплекс сандар (6 сағ.)

1-тақырып. Екінші және үшінші ретті анықтауыштар, оның қасиеттері. Алгебралық толықтауыштар және минорлар (1 сағ.)

2-тақырып. Шаршы матрикалар. Кері матрица. Сызықты алгебралық тендеулер жүйесін Крамер ережесімен және кері матрицалық әдіспен шешу (1 сағ.)

3-тақырып. Векторлар, оларға сызықты амалдар қолдану. Векторды базиске жіктеу. Векторлардың скалярлық, векторлық, аралас көбейтінділері және олардың қасиеттері. Вектордың ұзындығы. Векторлардың арасындағы бұрыш. Векторлардың коллинеарлық және компланарлық шарттары (1 сағ.)

4-тақырып. R^3 -те жазықтықтың теңдеуі. R^2 -де түзу теңдеуі (түзудің жалпы жағдайдағы, бұрыштық коэффициентімен, «кесінді» түрінде). R^3 -де түзудің теңдеуі. R^3 және R^2 -де түзулердің өзара орналасуы (1 сағ.)

5-тақырып. Екінші ретті қисықтың жалпы теңдеуі. Эллипстің, гиперболаның және параболаның канондық теңдеулері, олардың геометриялық қасиеттері (1 сағ.)

6-тақырып. Комплекс сандар. Комплекс сандарға амалдар қолдану (қосу, азайту, көбейту, бөлу). Муавр формуласы және п дәрежелі түбір алу. Осы амалдардың геометриялық мағынасы (1 сағ.)

Бір айнымалы функцияның дифференциалдық қисабы (4 сағ.)

7-тақырып. Функцияның шегі. Эквиваленттілік кесте көмегімен шектерді есептеу. Үзіліссіздік. Үзіліс нүктесі, оның классификациясы (1 сағ.)

8-тақырып. Күрделі, параметрлік түрдегі берілген функциялар, оның туындылары. Функцияның дифференциалы, оның қасиеттері және қолданылуы. Жоғары ретті туынды (2 сағ.)

9-тақырып. Бірінші және екінші ретті туындының көмегімен функцияны зерттеу (функцияның өсуі, кемуі, экстремумі, дөңестігі, ойыстығы, иілу нүктесі). Қисықтың асимптотасы. Функцияны толық зерттеудің жалпы жоспары және оның графигін салу. Кесіндіде үзіліссіз функцияның ең үлкен және ең кіші мәндерін табу (1 сағ.)

Бір айнымалы функцияның интегралдық қисабы (5 сағ.).

10-тақырып. Анықталмаған интеграл. Айнымалыны ауыстыру және бөліктеп интегралдау әдістері (2 сағ.)

11-тақырып. Рационал, иррационал, тригонометриялық функцияларды интегралдау (2 сағ.)

12-тақырып Анықталған интеграл. Интегралдау әдістері (1 сағ.)

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптық жоспары

1. Анықтауыштар. Матрикалар. Сызықтық теңдеулер жүйесі. Векторлық алгебра
2. Кеңістіктегі түзулер, жазықтық теңдеулері
3. Функция және оның қасиеттері. Сандық тізбектер, оның шектері.
4. Бір айнымалы функцияның дифференциалдық есептеулері және оны зерттеу.

Студенттердің білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу үзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	7
СӨЖ 1	Анықтауыштар. Матрикалар.	[1-3,9-16] лекциялар	3 апта	Ағымдағы	3 апта	5

	Сызықтық тендеулер жүйесі.	конспектісі				
Бақылау жұмысы 1	Сызықтық алгебра және аналитикалық геометрия	[1-3,9-14] лекциялар конспектісі	50 минут	Ағымдағы	3 апта	5
СӨЖ 2	Векторлық алгебра. Кеңістіктең түзулер, жазықтық тендеулері	[1-3,9-17] лекциялар конспектісі	4 апта	Ағымдағы	7 апта	5
Бақылау жұмысы 2	Векторлық алгебра. Кеңістіктең түзулер, жазықтық тендеулері	[1-3,9-14] лекциялар конспектісі	50 минут	Ағымдағы	6 апта	5
Коллоквиум	Өткен тақырыптар бойынша	[1-3,9-17] лекциялар конспектісі	1 біріккен сағаттар	Аралық	7 апта	10
СӨЖ 3	Функцияның шегі Бір айнымалы функцияның дифференциалдық есептеулері	[1-3,9-17] лекциялар конспектісі	3 апта	Ағымдағы	10 апта	5
Бақылау жұмысы 3	Бір айнымалы функцияның дифференциалдық есептеулері	[1-3,9-17] лекциялар конспектісі	50 минут	Ағымдағы	10 апта	5
СӨЖ 4	Бір айнымалы функцияның интегралдық есептеулері.	[1-3,9-17] лекциялар конспектісі	4 апта	Ағымдағы	14 апта	5
Бақылау жұмысы 4	Бір айнымалы функцияның интегралдық есептеулері	[1-3,9-17] лекциялар конспектісі	50 минут	Ағымдағы	14 апта	5
Коллоквиум	Өткен тақырыптар бойынша	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	1 біріккен сағаттар	Аралық	14 апта	10
Емтихан	Пән материалының менгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	Сессия кезеңінде	Қорытынды	Сессия кезеңінде	40
Барлығы						100

Саясаты және процедуралары

Математика I пәнін зерделеу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1. Сабакқа кешікпей келуді;
2. Сабакты орынды себепсіз босатпау, ауырған жағдайда – анықтаманы, басқа жағдайларда түсіндірме хатты ұсынуды ұраймын;
3. Егер студент 3-тен артық сабакқа келмесе себепсіз және оларды оқытушыға өткізбесе, оқытушының оны сабакқа жібермеуге хақы бар;
4. Тақырыпты қайталау, өткен сабактарды оқулықтан оқуға міндетті,
5. Оқу процесіне белсене қатысу;
6. СӨЖТЫ лектор таратады және лектор мен оқытушы оларды қабылдауға болады. Аралық тапсырманы оқытушы қабылдайды;
7. Пәнді оқу емтиханмен аяқталып, ол барлық өткен тақырыптарды қамтиды. Емтиханға жіберу үшін курстың программасындағы барлық тапсырмалары тапсырылуы қажет. Тапсырманы тапсырудың соңғы уақыты, емтихан сессиясы басталғанға 3 күн қалғанға дейін.
8. Курстастармен және оқытушылармен шыдамды, ашық, қалтқысыз және тілекtes болу.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Айдос Е.Ж. «Жоғары математика», Оқулық.-Алматы; «Иль Тех Кітап» ЖШС, 2003ж-744б.
2. Әшірбаев Х.А., Такибаева Г.А. «Математикалық талдау»-Шымкент, 2010ж.
3. Данилов Ю.М., Журбенко Л.Н., Никонова Г.А. «Математика», Учебное пособие для студентов вузов. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006.
4. Данко П.Е., Попов А.Г., Кожевникова Т.Я. «Высшая математика в упражнениях и задачах», Учебное пособие для студентов втузов. Ч.1.-М.:ВШ, 2003г.-415с.
5. Демидович Б.П. Сборник задач по математике для втузов. М.: АСТ, Астрель, 2002ж.
6. Досыбеков және т.б. «Жоғары математика»-Шымкент, 2010ж.
7. Қабдықаиров Қ.Қ. Жоғары математика. РБК. 2008ж.
8. Қасымов Қ., Қасымов Е. «Жоғары математика курсы», Оқу құралы.- Алматы, Сағат, 1994.-256б.
9. Қөпеш Б. «Жоғары математика курсының есептер жинағы», Шымкент, 1999ж.
10. Рябушко А.П. Индивидуальные задания по высшей математике: Т-1,2, 3, 4: Учебное пособие. Ч.1, 2, 3. Мн.: выш.Шк., 2009г.
11. Лунгу К.Н., Писменный Д.Т., Федин С.Н. Шевченко Ю.А. «Сборник задач по высшей математике», Ростов: Феникс, 2006г.
12. Пискунов М.С. «Дифференциальное и интегральное исчисление»: Учебное пособие для втузов. В.2 т.2-М.: Интеграл-Пресс, 2001г.
13. Практикум под ред. Кремера «Высшая математика»,-М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007ж.
14. Шипачев В.С. Задачи по высшей М., 2008ж.
15. Шипачев В.С. Задачи по высшей математике М.: Высшая школа, 2008ж.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Ахмедов А.Б. «Типтік есептер жинағы»-Шымкент, 2008ж.
2. Берман Г.Н. Сборник задач по курсу математического анализа. М.: Наука. -1985,
3. Гусак А.А. Высшая математика, Т.1-2003ж
4. Бектаев Қ. «Ықтималдықтар теориясы мен математикалық статистика», А.: 1990ж.
5. Демидович Б.П., Ефимова А.В. Линейная алгебра и основы математического анализа, М.: Наука, 2002ж.-464с.
6. Минорский В.П. Сборник задач по высшей математике, 2004г.
7. Мустахиев К.М., Ералиев С.Е., Атабай Б.Ж. Математика, Толық курс. Алматы, 2009б.-450б.
8. Усенбаева Қ, Жоғары математика тест жинағы, Алматы.: Ғылым-2005ж.-2006.
9. Хасеинов К.А. Математика канондары, Алматы,2004ж. -686б.